

2018-14993

OZHZ zienswijze begroting 2019 en bestemming resultaat 2017

15 mei 2018

Aan de leden van de raad,

Het college van burgemeester en wethouders stelt u voor op grond van artikel 147 lid 2 van de gemeentewet te besluiten tot het naar voren brengen van een zienswijze over de ontwerp begroting 2019 en de bestemming van het jaarresultaat 2017 van de GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

De a.i. secretaris,

De burgemeester,

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

portefeuillehouder: Dongen, J.E.T.M. van
informatie: Marjon Dekker
telefoon: 078 770 35 20
e-mail: mdekker@zwijndrecht.nl
bijlagen: 6
ter inzage:

Toelichting

Inleiding

Het dagelijks bestuur van de GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (hierna OZHZ) heeft op 13 april 2018 de ontwerpbegroting 2019 aangeboden met de uitnodiging hierop uw zienswijze te geven. Daarnaast heeft u de voorlopige jaarrekening 2016 van OZHZ ontvangen.

Het algemeen bestuur neemt op 5 juli 2018 bij de definitieve vaststelling van de jaarstukken 2017 een besluit over de bestemming van het rekeningresultaat, gezien in samenhang met het meerjarige begrotingsbeeld. In dat kader stelt het dagelijks bestuur u in de gelegenheid om (indien gewenst) een reactie te geven op het resultaat uit de jaarrekening 2017 en deze te betrekken bij de zienswijze op de ontwerpbegroting 2019.

Hierna volgt een toelichting op de aangeboden stukken. Voor de inhoud van de zienswijze verwijzen we u naar de bijgevoegde concept brief aan het dagelijks bestuur.

Ontwerpbegroting 2019

In de voorliggende ontwerpbegroting 2019 is overeenkomstig eerdere afspraken in het AB uitgegaan van de nullijn. Gegeven de hierna genoemde onzekerheden lijkt een nullijn in 2019 echter niet reëel. De definitieve indexering 2019 wordt voorgelegd aan het AB in november 2018. Tot en met de begroting 2018 heeft OZHZ de nullijn gehanteerd voor budgetten wettelijke taken, inwonerbijdrage en tarieven (Besluit AB 23 november 2017).

De meerjarenraming begroting 2019-2022 is in evenwicht. De begroting bevat een eerste uitwerking van de uittreding uit de GR door de gemeenten Leerdam en Zederik en het terugnemen van bouwtaken door de gemeente Giessenlanden vanwege vorming van de nieuwe gemeente Molenlanden. Zo wordt de inwonerbijdrage ad € 2.029.000 vanaf 2019 verdeeld over de achterblijvende deelnemers (zie bijlage 1 pagina 40). Voor Zwijndrecht betekent dit een stijging van de bijdrage met € 6.112. Deze stijging wordt de eerste drie jaar gecompenseerd vanuit de te ontvangen frictievergoeding.

Er wordt een bestemmingsreserve gevormd vanuit de te ontvangen frictievergoedingen. De omvang van de frictievergoedingen en het precieze effect op de organisatie moet nog worden bepaald. Uitgangspunt is de financiële effecten zoveel mogelijk terug te brengen door overname van mensen en middelen naar de nieuwe gemeenten, en in het geval van Vijfheerenlanden ook de twee omgevingsdiensten in Utrecht. In het geval van Molenlanden kan dit ook door afspraken te maken over het uitvoeren van extra nieuwe taken.

Vanaf 2022 is sprake van een structureel begrotingsevenwicht door afbouw van kosten en/of extra taken en/of een verhoging van de tarieven. Daarnaast is sprake van diverse andere (externe) majeure ontwikkelingen met financiële consequenties. Voorbeelden zijn de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). OZHZ volgt de ontwikkelingen nauwlettend en brengt daarbij zo goed mogelijk de financiële effecten en

beheersmaatregelen in beeld. In de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting wordt uitgebreid ingegaan op mogelijke impact, kans en beheersmaatregelen.

Uniforme kaderstelling weerstandsvermogen (Algemene Reserve)

Per brief van 28 januari 2018 bent u geïnformeerd over de totstandkoming, de doelstelling en de inhoud van de uniforme kaders voor de GR-en ZHZ. Ten aanzien van het aanhouden van weerstandsvermogen/algemene reserve is voorgesteld dat GR- en als Algemene Reserve een eenvoudige, bescheiden buffer aanhouden van 1% van het totaal van de lasten met een minimum van € 0,5 miljoen. Dit betekent dat als de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de risicoparagraaf hoger is, de gemeenten dit aanvullend opnemen in hun weerstandsvermogen (zie verder bijlage 5).

OZHZ wijkt af voor wat betreft de normering van het weerstandsvermogen. Het AB is op advies van de auditcommissie van mening dat er ruimte moet zijn voor invulling die past bij het specifieke bedrijfsmodel van OZHZ. De autonome en bedrijfsmatige rol voor een groot deel van de taken die OZHZ uitvoert, met meer deelnemers dan alleen de gemeenten, rechtvaardigt volgens hen een specifieke risicogerichte benadering. Vanwege het meer bedrijfsmatige karakter verschilt het risicoprofiel van OZHZ ten opzichte van de andere GR-en. Er is meer kans op omzetfluctuaties en daardoor fluctuatie van het exploitatieresultaat. Om de continuïteit van de bedrijfsvoering te borgen heeft het AB in november 2017 besloten het op basis van de risico's bepaalde noodzakelijke weerstandsvermogen in de boeken van de GR OZHZ te beleggen.

Wij denken dat met het voorstel van een bescheiden buffer een werkbare situatie ontstaat voor zowel gemeenteraden als de GR-en. Bij de gemeenteraden leeft de wens tot minimale reservevorming bij GR-en en de GR-en willen de verantwoordelijkheid en ruimte hebben voor een efficiënte bedrijfsvoering. Met dit voorstel wordt voorkomen dat gelden onnodig worden opgepot maar houden de GR-en enige slagkracht om snel te handelen (in relatie tot langere zienswijzeprocedures).

We betreuren derhalve dat het AB van OZHZ niet met dit voorstel heeft ingestemd. Zij gaan volledig voorbij aan het feit dat sprake is van een gemeenschappelijke regeling waarin de deelnemers hoofdelijk aansprakelijk zijn voor negatieve resultaten van een GR. Zoals aangegeven in de uniforme kaders moeten de gemeenten, en bij OZHZ ook de Provincie, het restant van de benodigde weerstandscapaciteit aanvullend opnemen in hun weerstandsvermogen.

Voorlopige jaarrekening 2017

De jaarrekening 2017 sluit met een positief saldo van € 1,021 mln. Het positieve resultaat heeft vooral te maken met een fors hogere urenomzet dan begroot, met name voor de provincie en voor de gemeente Dordrecht. Er is daarbij sprake van een hogere productiviteit van de medewerkers die ook een keerzijde heeft. In 2017 was sprake van veel incidentele omzet vanwege aandachtsdossiers en kon pas in een laat stadium worden ingehuurd. Vanwege de verzadigde markt was het verkrijgen van goed gekwalificeerd personeel soms moeilijk. OZHZ is in gesprek met de Provincie en de gemeente Dordrecht om de incidentele omzet zoveel mogelijk om te zetten in structurele omzet.

Het dagelijks bestuur stelt voor om € 424.000 te reserveren en het restant van het resultaat ad € 597.000 naar rato van de inbreng uit te keren aan de eigenaren. Voor Zwijndrecht is het aandeel ca. € 22.000 (3,6%). Dit wordt verwerkt in de 1^e bestuursrapportage 2018. De onderbouwing voor de reservering geeft OZHZ in de aanbiedingsbrief (Bijlage 2 pagina 3 'Bestemming positief jaarresultaat').

Uniforme kaderstelling – Bestemmingsreserves

Veel gemeenteraden, waaronder uw raad, hebben de afgelopen jaren aangegeven tegen het vormen van reserves van GR-en te zijn. Achtergrond van dit standpunt is de wens om inzicht en grip te hebben op wat de GR-en met het door uw beschikbaar gestelde geld doen.

In de uniforme kaderstelling GR-en ZHZ zijn ook hier afspraken over gemaakt. Afsproken is dat (zie voor de volledige afspraken bijlage 5):

- positieve resultaten in principe terug horen te vloeien naar de eigenaren en GR-en terughoudend moeten omgaan met het vormen van bestemmingsreserves.
- Voorstellen om uit het resultaat een deel te storten in een bestemmingsreserve dienen onderbouwd te zijn met concrete bedragen en concrete voornemens/plannen.
- De voorgestelde resultaatbestemming (dus incl. de eventuele vorming van bestemmingsreserves) wordt voor zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden. Hiermee wordt voldaan aan de behoeften van veel gemeenten, rekening gehouden met opmerkingen in "Grip op GR-en" en invulling gegeven aan adviezen van kernteams c.a.. De AB's zullen vervolgens bij de vaststelling van de jaarrekening en de resultaatbestemming deze zienswijzen hierbij betrekken. Op deze manier wordt adequaat invulling gegeven aan het budgetrecht van de AB's en eigenaren.

Wij stellen u voor deze afspraken over te nemen. Mits goed onderbouwd, zowel in nut en noodzaak als financieel, biedt een afzonderlijk voorstel voor het vormen van een bestemmingsreserve u meer inzicht dan in het algemeen de verwerking in een begroting. We adviseren u de bijgevoegde toelichting op het voorgenomen besluit tot vorming van de bestemmingsreserves van OZHZ hierop te beoordelen.

OZHZ stelt voor een drietal bestemmingsreserves te vormen:

1. Controles op energiemaatregelen bij bedrijven € 124.000. Dit in verband met het wegvallen van subsidie van het Ministerie van Economische Zaken.
2. Duurzaamheid en energietransitie € 200.000. Impuls om de dienstverlening van OZHZ sneller op niveau van de gezamenlijke opgaven en ambities te krijgen.
3. Digitalisering van werkprocessen € 100.000. Men wil komen tot een meer informatie gestuurde werkwijze.

In uw zienswijze bij de begroting 2018 heeft u aangegeven het belangrijk te vinden dat bij bedrijven in Zwijndrecht volledige uitvoering aan de energie-audits wordt gegeven. Een onderbouwing van het voorgestelde te reserveren bedrag ontbreekt echter. Ook het belang van opgaven en ambities op het terrein van duurzaamheid en energie-transitie wordt gedeeld. Zo draagt OZHZ ook bij aan onze energie-agenda. Ook bij deze reservering ontbreekt een onderbouwing van het benodigde bedrag.

Wij adviseren u in te stemmen met deze twee reserveringen mits in de reactie op uw zienswijze de financiële onderbouwing van de voorgestelde reserveringen alsnog gegeven worden.

Een goede inhoudelijk als financiële onderbouwing van de digitalisering van de werkprocessen wordt niet gegeven. Wat is de exacte toegevoegde waarde van de aanschaf van mobile devices aan de digitalisering van de werkprocessen. Kan dit niet via de huidige werkplekken van het SCD bereikt worden? Wat merken de opdrachtgevers van deze veronderstelde snellere en transparante informatievoorziening? Wat zijn de vervolgstappen die gezet moeten worden en hoe worden de kosten daarvan gedekt? Deze reservering lijkt toch met name gebaseerd op de mogelijkheid die zich voordoet door het positieve resultaat.

Wij stellen voor vooralsnog niet met deze reservering in te stemmen tenzij alsnog een goede inhoudelijke en financiële onderbouwing wordt gegeven.

Vrijval bestemmingsreserves

In de brief van 28 januari 2018 met de uniforme kaders (bijlage 5) is eveneens opgenomen:

- (...) In de jaarrekeningen dient per bestemmingsreserve het resterende deel eveneens onderbouwd te zijn met concrete bedragen en een planning.
- Een niet benodigd deel van een bestemmingsreserve dient samen met het jaarrekeningresultaat te worden uitgekeerd aan de eigenaren.

Uit het overzicht van reserves op pagina 51 van de jaarrekening blijkt dat bij een vijftal reserves die in 2016 zijn gevormd niet of nauwelijks uitgaven gedaan zijn. Een onderbouwing zoals opgenomen in de uniforme kaders ontbreekt echter. Hiermee handelt het DB in strijd met de kaders zoals die door het AB zijn vastgesteld. Wij adviseren het DB van OZHZ te verzoeken deze reserves alsnog vrij te laten vallen tenzij de onderbouwing alsnog gegeven wordt.

Bijlagen:

1. Brief aan dagelijks bestuur met zienswijze
2. Aanbiedingsbrief met voorgenomen besluit tot resultaatbestemming
3. Begroting 2019
4. Jaarrekening 2017
5. Brief d.d. 28 januari 2018 uniforme kaderstelling GR-en
6. Accountantsverklaring